

=====
Kan de chatbot Copilot [H]'s gedachten 'lezen' bij deze kaart?

Spoiler: ja, een soort van ..
=====

[H] Ken je het Turkse spreekwoord over clowns?

[Copilot] Ja, het Turkse spreekwoord dat vaak wordt genoemd in verband met clowns is: "*Gülerken aglayan, aglarken gülen.*" Dit betekent letterlijk "*Lachend huilen, huilend lachen.*" Het spreekwoord benadrukt de paradoxale aard van clowns, die vaak lachen en een vrolijk gezicht tonen terwijl ze verdriet en pijn verbergen.

Vind je dit soort spreekwoorden interessant? Misschien ken je er zelf nog een paar!

[H] Ik bedoel over clowns in een paleis ..

[Copilot] Ah, ik begrijp wat je bedoelt! Het Turkse spreekwoord waar je waarschijnlijk naar verwijst is: "*Sarayda soytari olacagina, sokakta balikçi ol.*" Dit betekent letterlijk: "*In plaats van een nar in het paleis te zijn, wees een visser op straat.*" Het onderliggende idee is dat het beter is om eerlijk werk te doen, zelfs als het bescheiden is, dan om je trots op te geven voor een prestigieuze maar vernederende rol.

Wat vind je van dit spreekwoord? Heeft het je aan het denken gezet?

[H] Een clown wordt in een paleis geen sultan maar het paleis verandert in ..

[Copilot] Ah, je maakt het spreekwoord af! Het volledige gezegde is vaak: "*Een clown wordt in een paleis geen sultan, maar het paleis verandert in een circus.*" Dit betekent dat iemand die niet geschikt is voor een bepaalde omgeving of rol, zijn omgeving zal aanpassen aan zijn eigen niveau in plaats van andersom. Het is een mooie manier om te zeggen dat het belangrijk is om authentiek te blijven en niet te proberen iemand te zijn die je niet bent.

Wat vind je ervan? Heeft dit gezegde een speciale betekenis voor jou?

[H] Wat is de oorspronkelijke Turkse formulering?

[Copilot] De oorspronkelijke Turkse formulering van dit gezegde is: "*Soytari saraya çikinca sultan olmaz, saray soytari olur.*" Het benadrukt dat het karakter van een persoon de omgeving kan beïnvloeden in plaats van andersom.

Is er nog iets anders wat je zou willen weten over Turkse spreekwoorden of misschien een ander onderwerp dat je interesseert?

[H] Nee. Ik wil dit letterlijk vertaald ..

[Copilot] Natuurlijk! Hier is de letterlijke vertaling van het Turkse gezegde "*Soytari saraya çikinca sultan olmaz, saray soytari olur*": "*Wanneer een clown in een paleis komt, wordt hij geen sultan, maar het paleis wordt een circus.*"

Deze vertaling geeft de essentie van het oorspronkelijke Turkse gezegde weer, waarbij het idee wordt benadrukt dat de omgeving wordt beïnvloed door de persoon in plaats van andersom.

Hopelijk is dit precies wat je zocht! Is er nog iets anders dat ik voor je kan doen?

[H] Wat is precies een circus? Waar komt dat woord vandaan?

[Copilot] Een circus is een vorm van entertainment die meestal bestaat uit acts zoals acrobatiek, jongleren, clownerie, dierenacts en andere optredens die zowel fysieke vaardigheid als entertainment combineren. Het doel is om het publiek te vermaken en te verbazen met een breed scala aan spectaculaire en vaak gevaarlijke uitvoeringen.

Het woord "*circus*" komt van het Latijnse woord "*circus*", wat "ring" of "kring" betekent. Dit verwijst naar de ronde vorm van de arena waarin de shows plaatsvinden. De oorsprong van het moderne circus gaat terug tot eind 18e eeuw, toen *Philip Astley*, een voormalige Britse cavalerie-officier, een rijdende school oprichtte waarin hij *paardrij-vaardigheden* demonstreerde in een ronde *arena*. Hij voegde later clowns, acrobaten en andere artiesten toe om het publiek te vermaken, en zo werd het moderne circus geboren.

Is er iets specifieks aan het circus dat je interesseert? Misschien een bepaalde act of de geschiedenis ervan?

[H] Ik zie het circus filosofisch als een gesloten werkelijkheid (stysteem) ..

[Copilot] Dat is een fascinerende manier om naar het circus te kijken! Als we het circus filosofisch benaderen als een gesloten systeem, kunnen we het zien als een *microkosmos met zijn eigen regels, normen en structuren die losstaan van de buitenwereld*. Binnen deze *afgebakende* ruimte speelt een hele reeks interacties en gebeurtenissen plaats die voor het publiek soms surrealistisch en betoverend kunnen lijken.

In een circus kunnen de rollen van de artiesten (zoals clowns, acrobaten en jongleurs) symbool staan voor verschillende aspecten van het menselijke bestaan, elk met hun eigen dynamiek en uitdagingen.

De *begrensde en gecontroleerde omgeving* van het circus biedt een kader waarin de performances plaatsvinden, wat zou kunnen suggereren dat er binnen elke gesloten werkelijkheid ruimte is voor creativiteit, spel en interpretatie.

Het is een prachtige metafoor om over na te denken. Hoe denk jij dat de dynamiek binnen een gesloten systeem, zoals het circus, zich vertaalt naar ons dagelijks leven of bredere maatschappelijke structuren?

[H] **LLMs zijn datasets. Dat zijn ook gesloten systemen. AI kan een circus van de Natuur maken! Van ons leven ..**

[Copilot] Je beschrijving van LLMs (Grote Taalmodellen) als datasets en gesloten systemen is treffend. Binnen de wereld van AI opereren dergelijke modellen binnen een afgebakende ruimte van trainingsgegevens en algoritmen, waardoor ze effectief functioneren als gesloten systemen. Deze modellen kunnen, net als een circus, complexe en verrassende interacties genereren *binnen hun gedefinieerde grenzen*.

Het idee dat AI een "circus" van de natuur kan maken, suggereert een transformatie of herinterpretatie van onze werkelijkheid.

AI heeft de capaciteit om patronen te herkennen, creatieve oplossingen te bedenken en menselijke ervaringen te verrijken, *maar het blijft binnen de grenzen van wat het is geleerd en hoe het is geprogrammeerd*.

Je vergelijking kan ook gezien worden als een waarschuwing: *terwijl AI fascinerend en krachtig is, moeten we bewust blijven van de ethische en maatschappelijke implicaties*. Het is belangrijk om kritisch te blijven nadenken over hoe we AI inzetten en de impact die het kan hebben op ons leven en de natuur.

..

=====

Tot zo ver het transcript van de dialoog Copilot.

Behalve accenten (cursief etc.) heb ik [Stg / H] in deze dialoog niets veranderd. Copilot heeft de 'gewoonte' om een antwoord af te sluiten met vragen (die mij van mijn thema afleiden!) of conclusie(s). Die vragen heb ik hier 'ge-blurd'.

Deze dialoog geeft een inkijkje naar enkele gevoelens die ik bij de huidige ontwikkelingen ervaar.

Centraal in dit gesprek is hier mijn zorg over de *geslotenheid* van chatbots, AI, en datasets. Die ligt dus aan de basis van de informatie die wij mensen uit 'de cloud' plukken en vervolgens *in ons dagelijks leven* gebruiken. Tja ..

Geslotenheid van systemen omvat een onderzoeksgebied dat zich uitstrekt tot in alle hoeken van de wetenschap, de filosofie en (ook) de kunst.

Als je daar meer over wilt weten, kun je mijn project volgen.

Een inleiding bij het project vind je in onderstaande link.

Voor een meer formele benadering van gesloten systemen: Wittgensteins's Ladder